

timo aduēti: nūq̄: tūmabitur.
Hinc est q̄ p̄imum responsoriū
 p̄ime dominice aduētus. compu-
 tato gl̄ia p̄ri: q̄tuor usus contineet
 ut p̄cedōs quatuor aduētus desig-
 net. **Q**uōs ac tū maḡ cōueniat p̄u-
 dens lector attendat. **L**icet aut̄
 quadruplex sit aduēti: tū ecclia
 specialit̄ de duplici: s̄ in carnem
 ad iudiciū uidetur memoriā facē
 s̄ in officio ip̄ius t̄p̄is p̄. **H**ic
 ē q̄ ieiuniū aduētus p̄t̄m est
 exultatiois t̄p̄t̄m moris. **N**ā
 ratiōe aduētus in carnē d̄ ieiuni-
 um exultōis. Rōne aduētus ad iu-
 diciū d̄ ieiuniū meritis. **E**t ad
 h̄ ieiuniū eccl̄a cantat tūc quēdā
 cantica leticie et h̄ ip̄ aduētum mi-
 serie t̄ exultōis q̄dam uero dep̄nit.
 et h̄ ip̄ aduētum seue iusticie t̄ me-
 ritis. **C**irca aduētum ḡ in carnē
 duo uideri possunt: s̄ aduētiōi op̄-
 tunitas t̄ aduētus utilitas. **O**p̄-
 tunitas ueniēdi attendit̄ p̄ ex parte
 hōis qui p̄m lege natē iunctus fuit
 de defectū iugitōis d̄ine. **N**ūc tūc i
 pessimos errores ydolatrie cecidit t̄
 ideo coactus ē clamare ac dice: Illūa
 oculos meos t̄ c. **D**ēnde aduēti lex
 uolens: nūq̄ conuict̄ d̄ ip̄t̄m. cū p̄us
 clamaret nō deest q̄ impleat s̄ qui
 uideat. **I**bi nō solūm est eruditus s̄ nō
 ap̄p̄o libatus. n̄ p̄ aliq̄: gr̄am ad bonū
 adiuūt t̄ iō coactus ē mutare ac dice
 non deest qui uideat s̄ qui impleat. **O**-
 portune ḡ filius dei uenit q̄n̄ homo de
 ignominia et ip̄t̄m. iunctus fuit ne si
 forte q̄n̄ uenisset homo suus m̄itis
 salutem ascriberet t̄ iō medicine ḡ

tus n̄ ēet. **S**ecō ex p̄te t̄p̄is. q̄m w
 nit implentudine t̄p̄is. Gal. vii. ac
 ubi uenit plenitudo t̄p̄is t̄c. August.
 cyula d̄nt q̄re n̄ s̄n̄ uenit x̄p̄: quia
 nōndū ueniat plenitudo t̄p̄is. **M**ede
 tante illo p̄ quem f̄a s̄nt t̄p̄a. **D**e
 nūq̄: ubi uenit plenitudo temporis.
 uenit ille q̄ nos liberauit a tempore.
 liberauit aut̄ a t̄p̄: uenit sumus ad illā
 eternitatē ubi nullū ē t̄p̄. **T**ertio ex
 p̄te uulnis et morbi uilis. q̄m q̄ndo
 morbi erat uilis optunū fuit unū
 salem exhiberi medicinā. v̄n̄ dicit
 aug. q̄ tunc magnū uenit medic̄ q̄ndo
 p̄totum mūdū magnū iacebat eḡt̄
 v̄n̄ ēē in vii. antiph. que cantatur
 cū natitatē d̄o ostendit̄ multipli-
 citatē sui morbi t̄ ad quemlibet pete
 remediū mediat̄. **A**n̄ siquidē aduētū
 filij dei in carnē: eramus igitantes siue
 ceca. p̄nis et̄us obligati. s̄u dyaboli.
 mala p̄a consuetudine uicti. teneb̄s
 obuoluti. et̄iles ap̄ria expulsi. **H**ec
 op̄: indigebam̄ doctore. redemptore.
 lib̄tore. eductore. illuminatore et
 saluatore. **Q**uia ḡ igitantes em-
 mus: ideo ab ip̄o d̄a indigebam̄ t̄ iō
 statim ip̄ma antiph̄a clamamus.
O sapia que ex ore altissimi prodisti t̄
 c. **V**eni ad docendū nos uiam p̄ude-
 tie. **S**z p̄um p̄cedet si docem̄ t̄ nō re-
 dimeremur: et iō ab ip̄o redim̄i post-
 ulamus. **E**t in ha clamamus. **O** ad-
 onay et dure domus israel t̄ c. **V**eni ad
 redim̄d̄ nos in brachio extento. **S**z
 q̄d p̄cedit̄ si eēmus docti t̄ redemp-
 titi ad h̄uc post redēptiōem detinere
 mur captiui t̄ iō liberari petimus
 cum it̄cia clamamus. **Q**uādoq̄:

se. et c. veni ad liberand' nos tam no
 li tardare. sed qd' p'cedit. captiuus
 si e'nt redempti. et libati. si t'n non d'
 e'nt. ab omi uiculo absoluti. re. s.
 sue potatis e'nt. et sic quo uellent
 ire possent. **Parum** igitur p'cessit.
 si nos redemisti. et libasti. si t'n adh'
 ymptos tenet. et ideo ab omibz p'ca
 ymptis educi p'timus cum in
 q'ra clamamus. **O** clauis da
 uid. et c. veni et edue uictu de domo
 carceris sedente in teneb'z et umb'
 mortis. s. q' illi qui fuerit d'ni
 in carne h'nt oculos obt'ctos. si da
 uid p'cessit. p'cedo post absoluti'cem
 a carcere restat nos illuminandos ut
 videamus quo ne debeam. et id m'
 q'nta clamam'. **O** ueniens splendor
 lucis etne. et c. veni illumina sedentes
 in teneb'z et umbra mortis. **Sed**
 si e'nt educti ab i'ctibus pentus li
 bati. et illuminati. quid ualeat nisi de
 b'emus saluari. et ideo a duobz
 seq'ntibz saluari p'timus cu' dicit
 mus. **O** rex gentium. et c. veni sal
 ua ipsem quem delicto formasti.
Et **O** emanuel. et c. veni ad sal
 uand' nos d'ne ds nr. **In** p'ima
 aut' p'timus salute g'ntiu. v'n d'
 ore g'ntiu. et c. **In** secunda salute
 iudeoz. quibz deus dedit legem
 v'n d' **O** emanuel dux et legislator m'
 etc. **Utilitas** aut' ipius adu'ct'
 aduersis s'as d'ni s' m' de assigna
 tur. **Ipse** namq' d'ns sic p' luce.
 tu. prop' vi. utilitates se uenit
 se. et nullum e' restat dices. **Sic** d'
 sup me. et c. p' p' ordine dicit se mis
 sum e' ad paup'tim consolator'm

Ad contr'oz saluati'cem. Ad captiu
 oz libati'cem. Ad m'ctor'z illumi
 onem. Ad p'ctor'z remissi'cem. Ad to
 cius h'iani g'nis redempti'cem. et ad
 m'ctor'z retributi'cem. **Aug'** aut'
 ponit tres utilitates sui aduentus di
 cens. In se'lo isto maligno quid hab
 undat n' nasci. laborare. et mori. hec
 sunt memora regis m'z et ad
 tales m'ces m'ctor'z ille descendit. Et
 q' omis m'ctor'z dat et accipit dat
 q' h'it et accipit q' n' h'it. **U'p'** in ista mer
 catorum dedit et accepit. Accipit qd' h'
 habundat. s. nasci. laborare. et mori.
 Dedit renasci. resurgere. et in e'ctum
 regnare. **Idem** uenit ad nos celestis n'
 negotiator accipit cotumeli' et da
 re. h'ponere. subire morte. et dare un'd.
 haurire ignominia. et dare glam.
Grego' aut' ponit. uti. utilitates.
 siue m'z sui adu'ctus d'ntes. **Studebat**
 omis sup'bi de adam s'p'it' p'p'ri' p'p'ri'
 p'ra uite presentis appetere adu'sa de
 tate. obprobra fugere. glam seq'
 uenit int' eos m'ct' natus d'ns adu'sa
 sa appetens. p'p'ria sp'ens. obp'ba
 amplectens. glam fugiens. **Idem**
 x'p' expectatus uenit. ueniens noua
 docuit docens mira creauit mira fa
 ciens praua tolauit. **B.** q' p'nt
 as t'z utilitates dices. **Tripl'ca** m'cto
 misabili laboramus. Nam et faci
 les sumus ad seducend' et debiles
 ad opand'. et fragiles ad resistend'.
Sid'ichere uolumus int' bonum
 et malit' decipimur. **Sic** t'p'tamus
 face' bonit' deficiamus. **Sic** conamur
 resistere malo. sup'amur. **Necessari'**
 p'mde saluatoris adu'ctus ut in b'

p fide hincans illuinet occitatem
 miam z pncum manes adiuuz
 ifini miam z p nob stans fragi
 luitatem nrain protegat et pug
 nech. **C**urca sm aduentum
 f ad iudiciu duu uicenda futit f
 antecedia iudiciu. et ccomitan
 tia. Antecedia fut ta. f. Signa tri
 bilita z antixi fallatia z ignis
 uelentia **S**igna aut tribilia
 futia iudiciu ponit. y. Luc. xx.
 Erunt signa in sole z luna et stel
 lis. et in tris pssura gntu ppe con
 fusione sonitus maris z fluctuu.
 Tria signa pma detinuatit apc
 vi. Sol fcs est nig tamq fcs alia
 nus. celuma fca est sicut laguis z
 stelle celi occiderit f tiam. **S**ol
 igitur di obstarari ul qntum ad
 suu ltimis puiatdem vt pssant
 has. i. hinc moriete q lugere vt
 deatur. vl qntum ad maioris lta
 r. claritatis xpi frequentem. vl qn
 tum ad methaphorica locutioe. qz
 aug. ta seia erit uida diama qd z
 sol ipam respice si audebit. **C**elu
 aut di hinc aereu z stelle uocantur.
 allub. q hinc similitudine stellaru.
 et dnt stelle cade de celo f m uulgi o
 pmiatm. qn a sub descendit unde
 eb septima coformat se. m uulgi in
 loqndi. **T**unc aut maxie fier tal
 npsilio. qz ignea qlitas hndabit.
 et h faciet dnt ad tione pcoz. **N**el
 stelle dnt cadere qz igneas comas
 erit. l. multi q uidebantur stelle
 de eccia cadent vl qz retiahent lunt
 suu ut mtime uideant. **D**e qro
 signo q erit pssura in tris legitur.

face

et q ad multica figue
 q sol uisue xpi te
 obscurus erit q
 null' coficet
 pssam au
 debet.

ay. xxiii. Erunt tunc tribulatio qhs
 nulq; fuit ab inicio mundi. et c.
Quatu signu. f. confusio ma
 ris: quida existimat ee qd mare cu
 magno fragore piber a p rima q
 litate f m p apc. xxi. et mare iam
 no est zc. **N**el sm alios. ille sonit
 f erit qm no sine magno mutue
 it. cubitus sup motes eleuabz. et
 pstra depmetur. **N**el ad hiam. f.
 gg. Tunc fier noua et mandita ma
 ris et fluctuu p ruitaco. **J**o aut m
 analibz. hebreoz iuenit. xv. signa p
 cedentia iudiciu. f. ut p tunc futia
 sine an inqolati no expsit. **P**ma
 die eriget semare. vl. cubitus super
 altitudme montiu stans in loco su
 o q murus. **S**ca die tm descende
 ut vix possit uideri. **T**ertia. mari
 ne lelie apertes sup mare dabit
 mugitus us; ad celum z eaz mu
 gitus solus ds nullit. **Q**uarta
 ardebit mare et aq. **Q**uinta arbo
 res et hte dabunt wzem sangneu.
 In lx z qnta die ut aly assime omia
 uolatilia celi congregabuntur i capis
 vniq; qz genus in ordme suo non
 gustancia n; biden suum aduetu
 uidias formidantia. **S**exta ruent
 edificia. In lx etiam sexta die ut dz.
 flamma ignea surget ab occasu sol
 cotta faciem fmaneti vsq; ad ortu
 ccurrentia. **S**eptima petre ad
 iure collidentur et in qtuor pres
 sandetur. et una qz ps ut dz collu
 det altam. nescit qz homo sonu illu
 h fin ds. **O**ctaua fiet gnal tre
 motus. qui adeo erit magnus vt
 dz quod nullus homo nullum al

stare p̄t̄e s̄ ad solum om̄ia p̄t̄o
 stentur. **N**ona equabitur tra
 et om̄is montes et colles in puluē
 redigētur. **D**ecima erubēt hōi
 nes et cainus et ibunt uelut am̄i
 tes. n̄ mutuo sibi loqui p̄t̄int.
Vndecima surgent ossa mortuo
 rum et stabunt sup̄ sepulchra. oia
 enī sepulchra ab ortu solis usq̄ ad
 occasum ap̄iet̄ ut in mortu erit
 ualante. **D**uodecima cadēt stelle
 Om̄ia n̄ s̄d̄era errātia et stationa
 ria spargent ex se igneas comes. et
 un̄ tunc ualde genābunt̄ a sub. 4
 h̄. 7. c̄ij. die d̄ quod d̄n̄ om̄ia aīalia
 ueniet̄ ad campos iugēcia n̄ gust
 antia n̄ bibētia. **T**ercia decia mo
 rietur uiuēt̄es ut cū mortuus resur
 gant. **Q**uarta decia ardebet celū et
 t̄a. **Q**uinta decia fiet celū nouū
 et t̄a noua et resurget̄ os. **S**ecū
 q̄ p̄cedet iudiciū. erit ant̄ x̄pi fall
 acia p̄p̄ n̄. decy om̄is conabit̄ iū
 mod̄. **P**rimo p̄ callidam suasi
 onē siue scripturay. Nam expōnē
 stetur n̄. p̄suadē et ex scriptura af
 firmare se esse messiā in lege pro
 missū. inde et lege x̄pi destruet̄ et su
 am statuet̄ p̄s. constitue d̄n̄e legis
 latoz̄ sup̄ eos et c̄. glo. i. ant̄ x̄pi
 legis p̄ue latoz̄. dan. xi. et dabunt
 abh̄iatiōem et desolatiōem tēpli.
 glo. ant̄ x̄pi in templo dei sedēre
 quasi d̄s ut legem dei auferat. **S**e
 cūdo p̄ miraculoz̄ opationē. u.
 th̄. u. cuius aduētus erit sc̄dm̄ opa
 tiōem sathane in om̄ibz̄ libris et
 signis et prodigiis mendacibus.
 ap̄c̄. xiii. sic signa ut et ignem fa

ceret de celo m̄tra descendō glo. ut
 aplis datus ē s̄p̄ m̄p̄t̄e iḡs et illi
 dabunt̄ sp̄m̄ malignū in s̄p̄e iḡs
Tercio p̄ conoz̄ largitiōem. dan.
 xii. Dabis eis p̄t̄atem in libris et
 ram diuider̄ ḡnt̄o. glo. ant̄ x̄pi
 deceptis multa donabit̄ et t̄a suo
 exitu diuider̄ quos n̄ suo t̄ore
 subuigare n̄ p̄t̄it. auaritia s̄uig
 abit. **Q**uarto p̄ torm̄toz̄. illa
 tiōem. dan. viii. Sup̄ q̄m̄ credi p̄
 ym̄iūta uastabit̄ se ḡḡ. de ant̄ x̄pi
 loq̄ns. Robustos quoz̄q̄ interficiat
 cum eos qui n̄t̄e iuncti sūt. corp
 rali uincat. **T**ercū q̄ p̄cedet iu
 diciū erit ignis uelēntia qui q̄dē
 p̄cedet faciem iudicis. illum n̄. ig
 nem d̄n̄s emittet. **P**rimo p̄ter
 mundi inouatiōem purgabit̄ n̄
 et renouabit̄ om̄ia c̄la. vñ et in
 stat aque diluuii. xv. cubitis in
 ontibz̄ altior erit sic d̄r̄ in histori
 is scolasticis. q̄ op̄a h̄m̄ t̄m̄ a sc̄e
 deie p̄t̄erūt. **S**ecūdo p̄ter h̄m̄
 purgatiōem. q̄ illis qui tunc uiu
 repientur erit loco purgatorij. **T**
 cio p̄ maiorē dāpnatoz̄ cruciatio
 nem. **Q**uarto p̄ maiorē sc̄oz̄ illu
 minatiōem. Nam s̄m̄ basilium d̄s
 fca mundi purgatiōne diuider̄ cal
 orem a splendore et totum calorem
 mittet ad regionē dāpnatoz̄ ut a
 plus crucietur. et totum splendore
 ad regionē beatoz̄ ut amplius io
 cūdentur. **C**oncomitātia autē
 iudiciū erunt pl̄m̄. **P**rimū ē disc̄
 ptatio iudicis. Iudex n̄. in uallē p̄o
 saphat descendet et tonos adextris
 et malos a sinistris statuet. Et creden

Dum enim loco eminenti eum finem
vni certum potuit eum videre. Nec scilicet
dum est quod omnis in terra illa nallia
lam concludatur: quod huius privilegium
sicut si quod erunt ibi et in locis circum
adiacentibus: iniqua autem terra inabi
liabilis in illa esse possit: maxime
quoniam constringitur. Et si necesse fuerit
elam erunt in aere corporis agilitate:
dampnati et esse potuit divina suspensio
te iustitiae. Et tunc iudex cum malum dicit
prabit et eos pro operibus suis quod non ha
buerit obungabit. Et tunc omnes se
se plangunt: quod ostendit deus dicit
plangent se iudex iudices iuvenit
et committentem quem quod huius mor
tuum estimabant et committentes se
corpe iudicato. scelus suum denegare
non potuit. **P**langunt se et genti
les qui uanis disputibus: philoso
phy: decepti irrationabilem stulticia
putant se deum colere crucifixum.
Plangunt se christiani peccatores qui
magis dilexerunt mundum quam deum et christum
Plangunt se heretici qui purum ho
minem crucifixum dixerunt cum uideant ip
sum esse iudicem in quem commiserunt
iudex. **P**langunt se omnes tribus: quia
quod non resistendi iure est contra eum: non
fugiendi facultas sanis facere nec
pne locus: nec latrois tempus et angus
tia: non omnem rerum nichilque eis remanet
propter luctum. **S**ed in die ordinis
nam sic dicitur: In iudicio. iiii. erunt
ordines. Duo ex parte reprobos: et duo
ex parte electos. **A**lii non iudicant et peccant
quibus dicitur: esurui et non dedistis michi
manducare et cetera. **A**lii non iudicant et
peccant sic huius de quibus dicitur: Qui non

credidit iam iudicatus est: quod non iudicatis
iura prout qui eius fidem nec uoto
tenus seruare uoluerunt. **A**lii iudica
tur et regnant sic huius quibus dicitur
esurui et dedistis michi manducare
et cetera. **A**lii non iudicant et regnant sicut
viri perfecti qui alios iudicabit non quod
sententiam sentit quod huius solus iudicatus erit
et dicitur iudicare: iudicatus assistere
et illa assistentia erit primo ad honorem: ho
noris magis non honoris erit cum iudi
ce sententiam habere iure quod repromissum dicitur
Sedebitis super sedes et cetera. **S**ed ad se
tente confirmationem. Sententiam non iudic
is approbabitur sic alii illi qui iudicium
assistentia eius sententiam approbant et ad
sententiam approbandam ascribunt scribitur
per. ut faciant iuris iudicium conscriptum
et cetera. **T**ercio ad malorum condemnationem
quos quod de condemnatione ex uite
sue compatitur. **T**ertium est in figura
passionis. scilicet. Crucis. Clauis. et Cicatrices
in corpore huius non erunt primo in oste
sionem sue glorie uictorie: et ideo iuxta
Illum glorie appetunt vni dicitur. cruce. scilicet. quod
quod cruce et cicatrices radus solis erunt lu
cidiores. **I**dem. Considera quanta sit uirtus
crucis. Sol obscurabitur et luna non dabit
lumen suum ut dicas. quoniam cruce et lu
na lucidior et sole perarior. **S**ed
in ostensionem sue misericordie ut ex hoc ostē
datur quoniam misericordie boni sunt
saluati. **T**ercio in ostensionem sue i
usticie ut ex hoc ostendat quoniam iustitiam
me reprobis sunt dampnati quod si tamen pre
cium sui sanguinis contempserunt.
In huius uerba eis expraunt vni dicitur. cruce.
super. quod dicens. Ego pro uos huius factus sum.
propter uos alligatus et delusus et cetera

dies et noctes. et totus mundus sta-
 bunt aduersum nos in testimoniu pco-
 rum nroꝝ. et si omis tacere. tpe in co-
 gitationes uret. opa spali stabit ad-
 uer sum uos an dñm nos fortit accu-
 santes. **Sextu e testis in fallibilis**
 Tres n testes cont setime hebit pec-
 cator. vnu sup se. s. ds. qui erit iudex
 et testis. se. xxx. Ego sum iudex et te-
 stis dicit ds. Alium me se. s. costiam.
 aug. Quisqis futm iudice times pre-
 sente consciam corrige. Suis n. cause
 tue testimoniu e conscie tue. Tcu tuc
 se. s. pnm angelu ad custodiã depu-
 tatum. q tam q. conscus oim q fec.
 cõtra cu testimoniu philebit. Job. xx.
 Reuelabit celi. i. angeli iniquitate et
Septim est arctatio pcoris. deli sic
 die gg. o qm anguste erunt tuc uie
 repbis. Suis erit iudex uatus. Infi-
 us horrend chaos. A dexts pca accõm-
 tia. a sinistrs in finita demõia ad su-
 ppliu trahit. Intus conscia urens.
 foris indus arcens. miser pcor sic
 de phis quo fugiet. late erit ipol-
 sibile. appere intollerabile. **Octa-
 tu e scia irremediabil.** ma n. scia sic
 q. pte reuocari. nec ab illa potit apel-
 lari. **Triplex n. deia appellatio in casis**
 iudicialib; n recipi. **Primo pte iu-**
 diciali excellentia. vñ a rege fente suaz
 appellari in regno suo non pot. qz i reg-
 no suo nullum sup se hñt. Similit; nec
 ab impatore ul' p. pot appellari. **Se-**
 cundo ppter crimis euidentiam
 qz qndo crimen notõu est appe-
 lliari n pot. **Tercio ptem si diffendã**
 qz si res n recepit dilatoem qz forte ex
 dilatioe detmentu patetur. Similit;

n appellatur p hñc triplice rõm ab il-
 la scia nõ potent appellari. **Primo p**
 iudicis excellentiam. qz iudex illenũ-
 lum sup se hñt. hñc omis excedit et ma-
 te dignitate. pte. vñ ab impatore
 ul' papa potit aliq modo appellari ad re-
 lum. a deo aut ad nullm licet. qz sup se
 nullm hñt. **Seco p crimis euidentiam.**
 Omia n. scelerã et ania reptõr. ibid
 nota erunt et manifesta. se. s. adert
 dies illa in q scã ma qm in tabula nã
 picta demonstrabit. **Tercio p rem**
 nõ diffendam. sicut n. qd ibi agit
 dilatioem patitur. s. omia in omne
 to iuctu oculi paguntur. **De ecclia**
inologia nois

Andreas interpretatur de-
 curus. ul' respondens ul'
 virilis. Ab andor qd est
 nre. p. d. andreas qsi
 antropos. i. homo. ab anna q. e. sues
 et tropos q. e. conuicio qsi sursum ad
 celestia conuersus et ad suu creatore
 erectus. **Et g. decorus in uita.**
 respondens i sapientia doctia. virilis
 in pena. et antropos in glia. Et pas-
 sione p. et dyacones. achaye seu
 asye sicut oculis suis uiderant cõscp-
 serunt. **Desco Andrea aplõ.**

Andreas et quidam alij discipuli
 trib; uicib; a dño sunt uocati
Primo n. uocauit eos ad sui noti-
 tiam. sic qm stante andrea die qua-
 dam cu iohy magro suo et alio con-
 discipulo. audit a iohy. ecce agri der-
 ete. et statim cu alio discipulo uenit
 et uidit u manebat ihc. et manserunt
 apd illum die illo. Inuenies qz andre
 ad frẽm suu symone adduxit ad

ihm. **S**ecunda autem die ad piscationis
 operam redierit. **P**ostmodum factum no-
 cauit eos ad familiaritatem sui. si-
 cut enim die quadam turbis irruentibus
 ad ihm iuxta stagnum genesarum.
 quod dicitur mare galilee nauis intente
 symonis et andree et capta mul-
 titudine magna piscium uocatis
 quod iacobus et iohannes qui erant in alia
 nauis secuti sunt eum et iterum ad portum
 redierunt. **S**ed postea tertio et ult-
 mo uocauit eos ad sui disciplinam.
Sicut quoniam ambulante ihu iuxta mare
 litus uocauit eos de piscatione dicens
 uenite post me faciam uos et cetera. **Q**ui
 relictis omnibus secuti sunt eum. et quod
 semper postmodum adheserunt nec ultra
 ad propria redierunt. **P**ost ascensio-
 nem domini dimissis apostolus andreas a-
 pud achajam. mathis uero apud mir-
 midoniam predicauit. uir autem ille per
 uocem mathi prius respuentes
 ei oculos eruerunt et uictum in car-
 cerauit. post paucos dies eum ce-
 cidit disponentes. **I**nterea angelus domini
 iohannes apertit et mirum domum
 ad sanctum machimum ire precepit. **Q**uo re-
 pondere se uiam nescire. iussit ut ad
 ripam maris iret et prima nauem quam
 uideret: intraret quod uelotius uisita
 complens. ad uertem secundam peruenit
 angelus duces et persequente fiante.
 et inueto apertio carere sancti mathi cog-
 uiso sicut plurimum et orauit. **T**unc
 dominus mathi reddidit beneficium duorum
 luminum quibus eum perueniat nequa-
 sit. **M**athis autem ab inde fecit
 sit et antiochia peruenit. andrea uero
 mirmidoniam remanente. **M**ati illi

de euasione mathi. andream app-
 hndit et per platonis ligatis mani-
 bus protrahunt. **C**umque eius sanguis
 efflueret peris orauit et ad christum sua
 oratione eos conuertit. inde manthe
 ochiam perueniens. **H**oc autem quod
 dicitur de huius oratione mathi et rest-
 itutione duorum luminum per andream non
 puto dignum fidei. ne in tanto ewa-
 gelista in notatio infima denote-
 tur. quasi sibi non potuit obtinere quam
 decas etiam facile impetrat. **Q**u-
 dam iuuentis nobilium dum multis
 penitibus a populo adhesisset. penes eius
 domum in qua morabatur cum apostolo
 succederet. **C**umque in altum ita flamma
 ma succederet. puer accepta a patre
 la super ignem ad ipsum statim ignem
 extinxit. illis autem dicentibus filius
 noster magus effectus est dum per scalas
 uellent ascendere a deo sunt excreati
 ut ipsas scalas penitus non uiderent.
Tunc quidam clamans ait. **N**on quod
 uos stulto labore consumittis. deus
 pugnat per eis et uos non uidetis. **C**el-
 sare iam ne in uos inuadit descendat.
Multi ergo hi uidentes deo credi-
 derunt. penes uis eius post quinque
 agmina dies mortui iuno monu-
 mento sunt positi. **Q**uedam mul-
 ter audam in penitente commissa. cum
 preteriret postquam sorori sue dixit. **V**ade et pro
 me dyana domum matrem iuoca. **S**i
 iuocanti dyana ait. **C**ur me iucas
 cum tibi ipse non possim? **S**i uade ad
 andream apostolum qui sororem tuam
 petit adiuuare. **A**d quem cum uisisset
 et apostolum ad sororem predicantem dixit
 sic dicit ei apostolus. **R**ecte hoc petis

110

115

110

homine tu
 raui ad
 foa de dca
 ad aplam
 uocare
 et uoluit
 cetera.

ip hie triplice
 rent aplam
 lenam quider
 hie omis exced
 pite. yn ab m
 aliq modo app
 ad nlm licet. q
 do p emio eub
 ra ce dusa rep
 manifesta. ser
 fa ma qm mab
 abut. **T**ertio p
 n. subu. n. qd
 tur. f. omia im
 paguntur. **D**e
 molona uer
 dms m ppetam
 us. ut respnde
 uis. ab andor
 ut p. andreas
 ab amia qe
 uis qm suam ad
 s et ad suu
 g decous in
 orem dca. p
 pos m gla. et
 omes achape
 us uiderant
Judica apl
 idam. alu
 ad ho sunt
 ut eos ad su
 andrea die qua
 o sro et alio
 ois. ecce agr
 o dca p uenit
 t. h. m an
 mnes q. an
 ne addycam

q: male nuptisti. dolose cōceptisti
 et demones consuluisti. & in peni
 te ee in xpm crede & puerpū pice
 q̄ credente. abortiū pūdit. et do
 lor cessauit. **S**enex quidam
 noie nicholaus adit aplm di
 cens. Dñe ecce septuagita anni
 uite mee in qb; semp luxie deser
 uisti. Accepi autē alii euāgeliū
 orans dñm ut in amodo contri
 tiam largiretur. & in ip̄o pro in
 uetatus et amala cōcupiscentia
 illectus statim ad opus soliti
 reirebar. **Q**uadam igitur iu
 ce cōcupiscentia inflāmatū obli
 tus euāgelii q̄ sup me posue
 ram. ad hūpanat iui. sed statim
 mēte dixi michi. Egredere senex
 egredere q̄ anglis dei estis. Ne me
 contigas. neq; huc accedere p̄su
 mas. uideo. n. sup te mirabilia.
Stupetis ad uerba mētis reuolu
 i q̄ mētū euāgeliū detulisse. hūc
 igitur sc̄e de p̄ salute mea tua pi
 a oio m̄cedat. Audiens h̄ beat
 andreas flere cepit. et actia usq;
 ad nonā orauit. et surgēs noluit
 comedē. & ait. Non comedā donec
 sciam si dñs miserebi huius seni.
Cumq; dieb; quinq; ieiunass;
 uenit uox ad andream dicens. Ob
 times andrea pro bene. Sed sicut
 ieiuniss; tu macast; te. sic et ip̄e
 & e affligat ieiuniss; ut saluetur.
 Sicq; factū ē. sec̄ m̄sib; i pane & aq̄
 ieiunante. et postmod̄ plenus to
 nis opib; i pace quieuit. **V**enit
 q̄ uox ad andream dicens. p̄ orōne
 tuā nicholaum quē p̄derim ac

quis sum. **Q**uidā iuuenis xp̄ian
 secretus sc̄o andree dixit. Mat̄ mea
 p̄ilect; me uidens. de op̄e me illuc
 o atreptauit. Cui dum nullaten
 affectum iudicē adit uolēs i me
 crimē tante neq̄cie retorq̄re. & ora
 pro me ne moriar tam iūste. s̄c̄a
 et accitū p̄ntus reticēto malis
 n̄s uitā p̄dere q̄ mat̄r meā tam t̄
 p̄it infamare. **I**uuenis q̄ ad iu
 diciū uocatur. & illuc eū andreas p̄
 seq̄tur. acq̄t constant̄ mat̄r filium
 qd̄ se uoluit uiolare. Interrogat p̄hes
 iuuenis an res tali se h̄et. nichil p̄
 nitus respondebāt. **T**unc andreas
 mat̄r dixit. Crudelissima es femina.
 q̄ p̄ tuam libidinē unū filiū uis
 p̄ire. **T**unc ip̄s̄o dixit. Dñe hūc ho
 mīni filius meus adhefit. postq̄ h̄c
 age uoluit & neq̄uit. h̄atus q̄ uidet
 uisist; p̄m̄ in saccū lūmū p̄tce & bi
 tum me mitti. et in flum̄ p̄ca. andree
 am uō m̄orē resiliari. donec excog
 taret supplicū quo p̄iret. **S**ed orā
 te andrea tonitruū horribile om̄s
 truit. et tremotus i gens cūctos p̄
 stuit. et m̄r a flum̄e iussa rare
 sc̄a corruit. **O**rantib; autē certis
 aplm ne p̄rent orauit p̄ eis. & om̄ia
 cessauit. **T**unc ip̄s̄o credidit & do
 mus eius tota. **C**um autē esset
 apls in ciuitate nicea dixerunt ei
 ciues q̄ ex ciuitate secus uiam. vii.
 demones erat qui p̄tercūtes hōm̄es
 occidebant. **Q**uib; ad iussū apli
 ante ip̄m̄ in spēe camū ueniētib;
 p̄cepit ut illuc uenire ubi n̄llū hōm̄
 nocere possēt. qui statim enauert.
In ast̄ h̄c uiso fidem xp̄i receperunt

et uenissent ad portam altius ci-
 uitatis. ecce quidam uiuus mortuus
 efferebat. querente aplo quid ei ac-
 cidisset. dicitur ei quod yu. canes uenerunt
 et eum in cubiculo necauerunt. lacri-
 mans aplos ait. Scio domine quo-
 d sunt demones quos a nicea urbe
 repulsi. Dixit pater. Quid dabis in si-
 stitatio filium tuum. Cui ille. Nil
 carius eo possideo. ipse ergo tibi dabo.
Et facta oratione surrexit et aposto-
 lo adhaesit. **C**um quidam uiri-
 nio. ad aplim nauigio ueniret
 ut ab eo fidei doctrinam reciperet. ecce
 ad pabulo mare accitatus et ouis pite-
 subingitur. **C**um autem eorum cor-
 pora ad litus delata fuisset. ante
 aplim deportantur et ab eo continuo
 suscitatur qui omnia quae sibi accide-
 runt narrauit. in quodam ym-
 no ipse legis. quare denos uiuene-
 submissos maris fluctibus uite red-
 dit usibus. **S**ed et andreas iachay
 a consistens totam eam ecclesiam im-
 pleuit ac plos ad fidem christi conuertit.
 yuoz quoz eger ponsultis fide christi
 docuit et sacro baptismatis fonte re-
 gnauit. Audiens hinc egeas patris
 ciuitate ingreditur compelles christi-
 anos ad sacrificia ydolorum. Cui accurrens
 andreas dixit. **O**portebat ut tu qui
 uidere ipse esse meruisti iudicem tuum
 qui est in celis cognosceres et agniti co-
 leres. et colendo annuisti a falsis diis
 penitus reuocares. Cui egeas. Tu es
 egeas andreas qui supstiaosa predi-
 cas lecta. quae romani principes extimi-
 nari uolunt. Ad quem andreas. Rom-
 ani principes fidem cognunt quomodo

dei filius ueniens docuit ydola esse de-
 monia quae huius docent unde offendat deus.
 ut offensus ab eis auitat. et auitus
 non exaudiat. et non exaudiendo ipse ad
 abolo captiuetur et captiuati tam-
 diu deludatur. donec nudi de corpore ex-
 ant. nichil secum propter peccata portantes.
Cui egeas. Ista uana uerba in ydolis
 crucis pabulo est affixus. Cui andreas
 as. Pro restaurone nra in culpa sua
 crucis pabulo in fronte suscepit. Ad
 quem egeas dixit. Cui a suo discipulo
 fuit traditus et a iudeis tentus et a
 militibus crucifixus. quomodo tu dicitis
 eum in fronte crucis subisse supplicium.
Tunc andreas quique rōnibus cepit
 ostendere christum uoluntarie passum fu-
 isse. et eo quod passioem suam p-
 uidit et discipulis futū p-
 ce inmens ascendimus iherosolima
 et c. **E**t ex eo quod p-
 te cupienti dure indignatus fuit
 dicens. vade post me sathana. etc.
Et ex eo quod uoluit. si p-
 surgendi se potatem hinc manifest-
 auit dices. Potate habeo p-
 ma mea et non summi eam. **E**t
 ex eo quod p-
 ne intictum ei dedit. si tū uitaui
Et ex eo quod locū in quo p-
 turam stiebat elegit. et hys omibus
 se intuisse asseruit. Ad id dicitur an-
 dreas quod mystium crucis magnū
 est. Cui egeas. quid dicitur nra p-
 h supplicium. Verumptamen nisi dictis
 meis obtemperatis christum mystium
 te facia christi. Cui andreas. **S**i
 crucis pabulo in expauescem. crucis
 gliam non predicarem. Audire autē

116.

te uolo mystium crucis si forte e
 das agritu ut saluis. Tunc cep
 ei mystium redemptionis pandere
 et qua congrui et noctui fuit qn
 qz in d'ibz p'frade. **Q**uia to e q
 qz pmus homo p lignu mortem
 intulat p'uaricando: congrui fuit
 ut scds homo p lignu morte p'ler
 p'cedo. **S**da qz qz de imaculata
 tra fcs f'iat p'uaricatio: congrui fu
 it ut de imaculata na scetur: ligre
 reconciliator. **T**ercia qz qz ad
 abii uentiu moctinter man exten
 dat: congrui fuit ut fs adam i'ce
 imaculatas man extendit. **Q**u
 ta qz qz adam abii suauu uentium
 gustauit: congrui fuit ad h q' d'iri
 suo p'lectur: ut xpc esca fella cla
 ret. **Q**uarta qz ad h qz xpc nob sua
 imortalitate confiet: congruum
 fuit ut nam sibi mortalitate af
 sumeret. **N**isi n. ds fcs fuit: h' mor
 talis: homo n fcs immortal: Tunc
 egeas dix: Hec uana tuus narra et
 michi ob'pauis: dno qz of'p'et'ibz sa
 crifica. **C**ui andreas. Omipoten
 deo agnu imadatu off' cotidie q
 postqua atoto p'lo comestus fuit
 uiuus et iteg p'f'uat. **E**gea qm h
 fiet regente dix ut forma discip
 uli assumet. **C**ui egeas. Ego ai
 tornitis exgamate hui rei noti
 tiam. Iratus qz iussit eu mearem
 recludi. **E**thane fco tribunali fist
 itur: et ad sacrificiu p'dolor. egeas
 eu tm iutare cepit dicens. Nisi
 th ob'pauis: in ipa qua laudasti
 cruce faciam te suspendi. **C**umqz
 et multa supplicia minaret respo

dit. Quid tibi uides in sup'lim' ma
 gis exogita. Tanto n. regi meo eu
 acceptior qnto fuis pro noime eius
 in tornitis constator. Tunc iussit e
 um a viginti uno hoibz: cedi: et cedi
 manibz: et pedibz: cruce alligari ut
 sic lagiore reuget cruciatum. **E**t
 qz duceret ad cruce fcs e concurs
 p'loz dicitur: Inuocet sa quis
 eius fcs causa d'p'natur. Quos
 tu rogauit apls ne fuis martyri
 um impediret. **V**idens autem
 andreas a longe cruce: salutauit
 eam dices. Salue cruce qm in corp'e
 dedicata es: et ex m'ebz eius tam
 q' margaritis ornata. Ante quam
 in te ascendet d'ns timore firmum
 h'ustit. in uo amore celeste obtines
 puoto suscipis securus igit' gau
 dens uenio ad te: ita ut et tu exulta
 suscipias me discipulm eius qui p
 pendit ite qz amator tuus semp
 fui et desidau ap'lecti te. **O** bona ce
 que decore et pulchritudine de me
 bz d'ni suscepisti. diu desiderata
 sollicitate amata. fcs ministrone
 q'sita et alii concupisceti animo ipa
 ta. accipe me ab hoibz: et redde mem
 agritu meo: ut pte me recipiat q
 pte me redemat. **E**t hec dicens se ce
 uit: et uestimenta carnificibz tradidit.
Sicqz cum icruce ut iussim f'igt
 susponderit. In q' b'ido uiuens. te
 milibz: hoim astantiu predicauit
Tunc imitate turba egee mortem
 et dicente virum scin mansuetu et
 pium no debere ista pati: venit ut
 ipm deponeret: quem iudcs andree
 ad dixit. **Q**u tu uelsti egea: si p p'ima

fac. ei accen
 vs: q'ca ite
 gaudia h'cs
 fra muna
 p'ata.
 ... m'is f.

ipse sequitur. si autem me deponas: scias
 quod ego de cruce vivus non descendam.
 Jam enim video regem meum qui me ex-
 pectat. Et cum vellent eum solvere
 in illo non poterant ad eum pertingere quia
 statim eorum brachia stupida redde-
 bant. **V**idens autem andreas quod
 plebs volebat eum deponere hanc ora-
 tionem in cruce fecit ut dicit augustinus in
 libro de penitentia. **N**e permittas me domine
 descendere vivum si tempus est ut comen-
 des te corpus meum. Tam diu enim iam
 portavi. tam diu super commendatum
 vigilavi. laboravi quod nolle iam ab
 ipsa obedientia liberari. ipso gravissimo onere
 exoliari. Recordor quantum in porta
 domini laboravi. in domando superbum
 infouendo in finium. in detestando letus
 laboravi. **S**cias domine quoties a purita-
 te contemplationis retrahere me tendebat
 ac quoties ad utilissimam quietem suam so-
 pno me extrare obtendebat. quantum
 et quotiens dolore ingereret. Qui
 igitur tam diu patrem benignissime
 pugnati resisti. et tua opere superava-
 te iusto remuneratore et pro ipso ne-
 michi non velle commendas sed deprecari
 reddo. **C**omenda alii quam illi ultra
 non impediat. et resurrecturum fuerit et
 reddat ut et ipsum quoque meritum sui la-
 boris recipiat. tunc illud comendat et ut
 me amplius vigilare non oporteat et
 libere ad te fontem inefficentis gau-
 dii tendere auriante non iam retrahere
 nec impediat. **I**n augustinus dicit splen-
 dor nimis de celo veniens. dominum
 alysa eum circumdedit. ita ut eum nullus
 videre possit. et ab sedente lumine simi-
 cum ipsum lumine spiritum tradidit. **N**ax

in illa uo uxor ege tulit corp' apli
 et honozifice sepuluit. **E**geas uero
 an qm domi redit. a reptis a tem-
 one in uia coram omibz exprobat
Flunt quoque de sepulchro sancti an-
 dree manna in modum farine et ole-
 um cum odore suavissimo emanare
 a quibus que sunt anni fuit fertilitas in co-
 lis regiois ostenditur. **N**am si exig-
 ue profuit. exigui tamen exiliter fructu-
 tum. si copiose copiosum. **I**n forte
 antiquus vinum fuit et modum corp'
 apud constantinopolim translatus
 et philetur. **E**t quidam religiosam
 agens vitam beatum andream te-
 cetos et super cetos sanctos in ueneratice
 habitaculo ita quod in actibus operibus suis
 hunc semper tunc in honore dei et beati andree in uides igitur
 uero sancto hystis antiquus ad eum
 decipiedu tota calliditate se contu-
 lit. **S**eq. in forma multis pulcherrime
 transformauit. **V**entus ergo ad pala-
 tium episcopi assens se uelle confiteri
 eidem. **M**andat episcopus ut suo penitencia
 rio confiteatur cui plenitudinem trad-
 iderat potatis. **R**enunciat illa quod nulli
 hominum nisi sibi secreta sue conscientie
 reuelabit. **S**icque uictus est eam ad se
 uenire precepit. **E**u illa. **O**bfecro domine
 miserere mei. **E**go enim iamnis puella
 ribz ut ciuitas constituta. et a pueri-
 cia delicate nutrita. nec non et regna
 stitit pgenita. **H**uc in regno hitu so-
 la uenit. **N**am ipse meus rex utique va-
 lde potens cuidam magno principi
 me uolebat in conjugium sociare.
Eu respondi quod omnem thorum. ab hoi-
 ner maritalem. quod dignitate ma

possimus eius sapiam expriri. Quia
 ab eo ubi tñ sit altior celo omni.
 Quidatus de hie regnus: respōdit
 in celo empīreo ubi residet corpus
 xpī. Corpus n. xpī q. est altius omni
 celo de nra carne formatū. porro ca
 ro nra qdam tñra substantia ē. Cūq
 corpus xpī sup omis celos sit et de
 nra carne origine dicit: caro aut
 uia de fñ sit condita. constat q. u
 corpus xpī residet ibi. p. dubio ter
 ra altior: celo manet. Refert nūcu
 q. respondat regnus. et eae omnes
 responsioem eius mirabilē apphāt
 et magnifice eius sapiam laudat.
 Tunc in illa dīo. **H**ic n. in aq
 gūssima et occulta. et ad soluendū
 dīctā: ob scia. ut sic eius sapia
 fno cōpletur: et dignus sit qui ad
 mensam epī mīto admittat. **E**
 mtur q. qñtūm spaciū sit a tñ usq.
 i celum. Requiritus regnus de hie
 nūcio dicit: Pade ad eum q. te me
 sit ad me et de hie cū dīlgētus pūc
 tare tñ. n. melius me hie nouit. et
 ideo tibi de hie melius respondebit.
 Nam tñ illud spaciū mīsurauit qñ
 de celo in abyssum cecidit. ego autē
 nūq. de celo cecidi. et ideo illud spaci
 um nūq. in talē mīsurauit. si n. ē mīl
 s. dyabolus qui se pōuit in filipodi
 nem mīris. Studens lēc uīcā ueit
 mter expauit: et ea q. audierat corā
 oibz. recitauit. **Q**uantibz. itaq. oī
 bz. et stupentibz. antiq. lypstis de me
 dio eoy. cuanuit. **E**st autē redies
 ad se. amare redangit serpm. et pro
 pēta culpa ueniam laudat. **P**ra
 batur. Nūcuq. nūcuū ut regnus imo

ducetur: s. neq. amplius iuenitur.
Tunc epī p. m. cōuocauit et eis en
 denē expōuit ordinē geste rei. p. p. p.
 q. ut omis ieiunys et orōibz. insiste
 rent. si forte dñs reuelare alicui dig
 naretur. q. s. nam ille regnus fuit
 q. cum a tanto p.iculo libauit. **R**e
 uelatu ē autē illa nocte epō qd. beatus
 andreas fuit q. p. libatone xpīns e
 p. scopi se p. fuerit. **C**epit
 p. q. epī in deuocōm bī andree mag
 crescere ac eū et inde inuicē plus hie
Cum p. positus cuuiscā auitatis
 agrum s. cī andree abstulisset. et ob h
 gūssimus febriz. orante epō fuisse
 correptus. ille epm rogauit ut p. se
 oraret et agrū sibi redderet. **S**ed cū orate
 epō sanitate recepit. agrū tñm usur
 pauit. Tunc epī orōni se dedit. et omes
 lapades corē frigit. **H**ic lūm nō
 accendet. donec dñs se de suo inimico uī
 dicet. et eadē qd. amisit recuperet. **E**cce
 p. positus gūssimus tñm febriz. labora
 uit. **Q**uistoz. nūcuos epō ut p. se oraret
 et agrum suum et aliū sibi similem
 redderet. **C**ui epī cū respondēt iam
 orauit et exaudīt me dñs. tñ ad eū se
 ptari fecit. et ut eadē itineret ad orā
 dum coegit. **E**st autē eadē ingre
 ditur. ille subito morte. **R**ag. eadē resti
 tucur.

Deethunologia nois.
Nicholans dī a nichos q. est uict
 oria. et leos q. ē p. p. s. inde nych
 laus q. i uictoria p. p. i. uictoz. q. p. p.
 ria. et uilia sine. **V**l. dī uictoria p. p.
 q. multos p. p. uita et doctna dom
 te uicia et p. p. uicē. **V**l. nicholans.
 dī a nichos q. ē uictoria. et laus qua
 si uictoriosa laus. **V**l. mitor. **F**leos q. ē
 mitor. p. p. hūc. cū i se ea q. mitor. i m
 dīcā faciūt. nā s. abz. iudat sino dī
 u. iudat uā. iudat scā. cogita
 tio. iudat bona opaco. et legendā

doctores angolia conspserunt. **Et**
 ante angos scdm ysid. ciuitas greci
 vñ angolia greca uocatur. **Ubi**
 quocq; legitur q; methorius pñarch
 a eam grece sc̄ptur q; iohs dyaconus
 in latinū trāstulit et p̄lia addidit.
Nicholaus cuius **Desco nicho**
 lous p̄te urbis ex diuiti **lao**
 uer las p̄ntib; origine dicit. **Pa**
 ter eius ephyphanus. mater eius
 ū iohanna b̄ca est. **Quē** cum ip̄
 meuo iuuetus sue flore p̄ntes ge
 nuisset demceps cōm̄t iuuetes. ce
 libem iura ducūne hic p̄ma die dū
 balucaret. v̄ d̄ erect̄ stetit ip̄clui. In
 sup. iij. et vi. sc̄ia tñ̄ semel ubera
 stugebat. **Et** aut iuuenis aliorū
 iuuenū deuitans lasciuas. cōm̄p̄.
 potius sebat lūm̄na. et q̄c̄id̄ ibide
 sacra scriptura in illis p̄t̄e memor
 ter retinebat. **Parentib;** suis uō
 defunctis. cogitare cepit q̄l̄ tanta
 diuitiaz. copia nō ad laudem hūā
 nam. s; ad dei gl̄iam dispensaret. Tu
 ne q̄dam cōuincens suis satis no
 bil̄ tres filias suas iugies ob mopi
 am p̄stare cogit. ut sic infam̄ ca
 rum cōm̄cio aleretur. Quod uir sc̄s
 cōp̄t sc̄elus absp̄rit. et massam au
 ri p̄anno inolutā in domū eius per
 fenestram nocte clam̄ ierit. clam̄q; re
 cessit. **Hanc** aut surgēs h̄mo ma
 ssam auri rexit. et deo gr̄as agens. p̄
 m̄gentie nuptias celebrauit. Nam
 multo post t̄p̄ dei fam̄l̄s sile p̄gre
 opus. Quod rursus ille rep̄ens. et
 in laudes un̄l̄as p̄cipens. decereu
 in gularē cepit p̄p̄s ut sc̄ret quis
 eēt qui sine mopiē sb̄uēt̄. **Post**

pueros 7 dies duplicatam aur̄ mas
 sam i dom̄ p̄icit. **Ad** cuius sonitū
 ille excitatur. et nicholaum fugientē
 in sec̄tur. talisq; uoce allectur. **Siste**
 q̄dum. teq; asp̄ctū ne s̄b̄trahas m̄o
 d̄icq; accurretes uelocitus. nicholaum
 hūc eē cognouit. **Uox** hūm̄i p̄st̄at̄
 osculari uolebat pedes eius. quod ille
 refugiens ab eo exegit ne eum q̄m
 diu uiuēt p̄b̄licaret. **Post** h̄ m̄r̄ue
 ciuitatis defuncto ep̄o com̄ct̄ ep̄i
 h̄c̄c̄e de ep̄o p̄uictur. **Aderat** aut̄ m̄
 eos q̄dam magne auctoritatis ep̄.
 ad cuius elōm̄ oīm̄ s̄n̄ia d̄p̄ēbat.
Quim ḡ am̄ctos reuunys 7 orōnib;
 in s̄c̄te monuiss̄. nocte illa uoce an
 diuit̄ d̄icentē sibi. ut h̄ora matut̄n̄
 ali fores ec̄c̄e obs̄uaret. et quē p̄m̄ū
 ad ec̄c̄am cuius ē nom̄ ē nicholaus
 uenire consp̄icēt ip̄m̄ in ep̄m̄ cōf̄c̄et̄.
 h̄oc ergo alius reuelans ep̄e admonuit
 ut om̄es orōn̄i ins̄stent. et q̄e p̄e for
 bz̄ excubaret. **Et** iū̄ t̄m̄od̄ h̄ora ma
 tut̄nali q̄i a deo missus an̄ om̄es se
 agebat nicholaus. quē ap̄p̄ndens
 ep̄ d̄ix̄ ei. Quod tibi nom̄ est. ille ut
 erat columbina simplicitate plenus
 inclinato capite. nicholaus in q̄d̄m̄
 s̄c̄tatis suis. quē in ec̄c̄m̄ d̄uc̄tes h̄c;
 pl̄m̄ū reuētētem i cathedra collocare
 runt. **Ip̄e** aut̄ eandē q̄m̄ plus h̄uilita
 tem 7 mox q̄uitatē in om̄ib; sectab
 atur. **In** orōne p̄m̄gularabat corp̄
 materabat. mulier̄ consortia fugi
 ebat. **Hūm̄i** erat i om̄ib; s̄c̄s
 p̄c̄do. est q̄t̄ in loq̄ndo. alacer i ex̄h̄
 tando. **Seuerus** i corrip̄c̄do. **Fert̄**
 quocq; sicut i q̄dam cōn̄ica legitur
 b̄t̄m̄ nicholaū m̄c̄eno in f̄uisse cō

alio. Quadam die dum quida nauis
 pichuarentur ita cu lacrimis coauerit
Nicholae familie de si ueni fite q
 de te auduim: nunc ea expriamur
 a ior quida in eius similitudine
 appiur dices. Ecce adsum. **V**ocaf
 tis me. **E**t cepit eos manentis et
 uidentibz alijsqz adiuuare namis
 armamentis statimqz cessauit tepe
 stas. Cum aut ad eius ecclesiam uenit
 feno que nuncqz uiderant sine indi
 ce cognouerit tunc deo et sibi de
 sua libatice gras egimur. **Q**uod
 ille diuine mie et coz fideri no sius
 mitis attribuit dicitur. **Q**uoda
 tyn totam puicia sci nicholai fa
 mes ualida pault uauit oibz defi
 cerent alimta. **S**tudens autem
 uir dei naues onustas tico portu
 applicauit. Illuc statim pficiscitur
 rogans nauas ut saltem i. c. modi
 is p quilibz nauē fame pichitanti
 obineret. Quilli. Non audemus p
 qz insurari alexandrie opter i hor
 ra i patoris nos reddē. Quibz scs
 inquit. fante nūc qd dico z uobis
 interitute pmitto quod nullam mi
 norom rebins apd regni exactorem
 Quod cu fecissent et candē insurā
 qm alexandria accepant reddidit illi
 munitis impatoris miracm refit
 eodm in suo famibz magficalaude
 atollit. frumtu a f uniuscuiqz
 indigena uir dei distribuit ita ut
 miraculose duobz annis n tm ad vit
 tum sufficeret. z ad usum semis ha
 bmdaret. **C**um aut regio illa p
 dolis deliret p actis nefande dyane
 bmm lacum pld coluerat adeour

usqz ad tempus uir dei si nulli tristi
 ti pcedē religioni exēbilit desubrent
 ac sō quadaam artoze cōiecta dyane
 quosdā ritus gntiliū pcedent ac uir
 dei pcedm ruti de omibz finibz expulit
 ipamqz artoze pidi madauit. **S**ic
 ex h cont enim hōstis antiqz oleū m
 diacon qz cont natam facz et lapidi
 bz ardet cōfecit se qz informā ciuiscā
 religiole sine m figuris. quibz dā
 ad uir dei nauigantibz in qdam sage
 nula obuauit sicqz affata ē rō. qm
 item ad scmdertitiam uenit h nōjo.
 Rogo gnt h oleū ad eius ecclm defat
 et ob mei memoriā et inde aule eius
 pietes litinatis. et statim emanauit.
 et ecce aliam cernit nauicā cū h
 nestis psonis int qd un erat simul
 lmi scs nicholao. qui sic ait illi. **Q**uid
 mlt illa ub locuta ē ul qz attulit. **S**u
 aut cuncta p ordmē narratit. qbz
 ille. **H**ecē impudica dyana z ut me
 yin dice cōprobetis oleū illud in ma
 re pite. **Q**uidz pmetibz ingēs igs
 imari succedunt et cont naturam
 durti in mari ardere cōspicit. **V**e
 nientes g ad sinū dei aiebāt. **P**etu
 es ille q nob imari appuisti z a dya
 boli mitionis libasti. **P**idem tēpus
 cū queda gens romano tyro rell
 aslet. contra ea impator tres pnci
 ps. s. nepotianū. rufim z appliūz
 misit quos portu adriatico obuen
 tū contrariū applicatos. bō nicho
 lans ue secū comedēte iuttant. u
 lens ut gentē suā a rapinis cōpēte
 rent qd in mōdmis exercēt. **S**n
 tim dū scs alēst. consul corruptu
 paimia tres inactes milites iussit

118

decollari. **Q**uod ut iur' fcs andi-
 tit: rogavit pncipes illos ut fecerit
 lucubr' gradu cōno parent' p'cedoq;
 ad locum ubi decollandi erant: iure
 eos poplite flexo et facie iam uelata
 et spiculatore enses fr' eoz' capita
 iam uibrasse. ac nycholaus zelo ac-
 census in licatore se audact' ingessit
 et gladiū de manu eius emittens
 pulit. incētesq; solues eos inco-
 lumes fecit dixit. Illico ad p'torū cō-
 silis perat' r' fores clausas p'rese-
 rat' ayor illi consil' occrens saluta-
 rit' eū dicens. asynēs h' fcs dicit
 Inice dei legis p'uarcator q' temer-
 tate p'scip'isti tamē cōcus fidelis ul-
 tū confpicē m'm: Quē p'scip' p'li-
 mū oburgauit ad p'tes tū illorū
 ducū eum penitētē b'ngne recepit.
Recepit igitur b'ndēone ipiales
 nuncij rē pagant' r' impio sine sa-
 gne hostes subdunt: redientesq; ab
 impatore mag' face se recepti. **Q**'-
 dam at' eoz' felicitatib; iudentes:
 p'fco impatoris p're et p'ao sugg-
 esserunt ut ap' impatorē dolose cō-
 marestatis cōmme accāret. Quod cū
 ipator suggestisset ille nimio fur-
 ore repletus: eos in carcerē cepit ac
 fū aliq' m'rogatōe illa eos nocte
 occidi mandauit. Quod cū acusto
 de didicissent sciderūt uestimēta su-
 a et gemē amare cepit. **C**ū un'
 eoz' .f. nepocian' recolens qualē b'is
 nycholaus tūc incētes libauerat
 exortatus ē alios ut eius patrocini-
 a flagitaret. Quib; orantib; fcs n-
 icholaus nocte illa constantino ipe-
 ratorū appuit dicens. **C**ur illos p-

pncipes tam iuste comp'ndisti. et
 morti sui cōmmeato casti: Surge ue-
 lox eosq; q'ntecans dimitta uulero. **D**i-
 aut' orō dñm ut tibi suscitet bellum
 quo tu corruas et bestis abus fias
Cui ipator. **Q**uis es tu q' h' noc-
 te palatiū meū ingressus talia audē
 loqui: **C**u ille. **E**go sū nycholan'
 m'p'rice ciuitatis episcop'. Sed et
 p'fco fili' p' uisu t'ruit dicens. **M**e-
 te et sensu p'ice cur i' necem incētū
 consensisti: P'ge cito r' eos liberare
 stude. Sin aut' corp' tuū i' m'ib; sca-
 turēt et domū tua cactus destruetur.
Cu ille. **Q**uis es tu qui nob' tan-
 tam m'aris: Scito i' q' me cē nych-
 lanm: m'p'rice ciuitatis ep'm. v'csq;
 g' singulantib; stadi' mutuo sua sōp-
 nia pandūt et p' illis in carceratis
 cōmno mittūt. Quib; ipator. Quā-
 magis arces nostis ut tātis nos
 illudatis sōpnus: **C**ui responderūt
 se magos si esse nec mortis fūia me-
 ruisse. **T**unc ipator. **N**ostis in q' t'
 h'iem cui nomē ē nycholaus. ac illi
 audito h' nomē manus extendēt
 ad celū rogātes dñm ut eos sc'i n-
 chola' meritis a p'scip' p'ulo libaret.
Et cum ipator totā uia euz' m-
 titula ab eis didicisset. dixit eis. **H**-
 re et deo grās agite qui uos euis
 f'ab; liberauit. **S**ed et de n'ris et
 dem affe' gaudiolis rogātes eum
 ut uultuo michi m'inas n' m'ferat
 s; pro me et regno meo ad dñm p-
 tes f'ndat. **P**ost paucos g' dies
 p'da uiri ad dei famulū ueniunt mor-
 q; ad eius pedes hūit' se p'ostulāt
 dicētes. **V**ere dei famul' es. r' eul-

uidentibus furibus qui rapuerant sed dei
 tamen in se libera excepit: appuit
 huiusmodi similia uba dicens. **C**ur tam
 dure pro uobis flagellatus sum. cur tam
 crudeliter liberatus cur tormenta tot
 passus. Ecce quomodo corpus meum li
 uet ecce quomodo effusio sanguinis rubet
Pergite citius et cuncta reddite quae
 uistis. alioquin dei omnipotentis iras in
 in se uenerit ita ut scelus uestrum in medium
 publicetur et quibus uestrum suspensi
 um pariat. **A**d quem illi. **R**e
 sed tu qui talia nobis loquaris: et ille.
Ego sum nicholaus filius ihesu christi
 quem uidentis ille pro rebus suis quos tu
 uistis tam crudeliter flagellauit.
Tertio illi ad uidentem uenerunt mira
 culum refert ab eo quid imaginari
 fecit audiuit cuncta quae reddunt. **S**imp
 et rationes redeunt ad uiam ueritatis
 nis et uidentis fide amplectitur saluato
 ris. **V**ir quidam pro amore filii sui
 lras addiscentis festum sancti nicholai
 annuatim sollempniter celebrabat. **Q**
 dam quod uice pro pro comitum pariter
 erunt multos clericos iuuant. **P**etr
 autem dyabolus in hunc regnum ad ianu
 am petens elemosinam sibi daret.
Inter quosdam pro filio ut deo clam
 pugno. **P**ropter puerum si pugnatum non
 uenies insequitur abiecit. **C**um
 ad quendam comitum puerum apertis
 dyabolus puerum strangulauit. **Q**
 audiens pro uelentem ingemuit cor
 tulit et nichalamo collocauit. **C**e
 pter pro dolore clamare et dicit. **F**i
 li dulcissime quomodo est uobis. **S**ancte
 nicholae hanc me est inces honore que
 uobis tam diu exhibui. **E**t cum h

fl.

fl.

fl.

et similia dicit statim pro qui de somno
 euigilans oculos aperit ac surrexit.
Vir quidam nobis rogauit beatum
 nicholaum ut sibi filium ad domino imp
 tere promittens se filium ad ecclesiam eius
 ducturum et cyphum aureum oblaturum.
Filius quod nascitur et ad etate produ
 citur et cyphus si uideretur. **Q**ui
 dum sibi ualde placet filius est ad ap
 tauit uisibus et alium equum ualentem si
 preceptum. **S**anguatibus itaque ad eccle
 am sancti nicholai uideret pro filio ut filio
 cypho que primo si fecerat aqua sibi
 affert. **P**uer autem cum uellisset hauri
 re cum cypho in mari cecidit et statim di
 paruit. **P**ater autem cum amare fletet
 teato nicholao uocatum suum profecit. **N**e
 mens quod ad altare beati nicholai cum
 obtulit. **S**ed cum cyphum tamquam predictus ce
 cidit de altari. **C**um autem eum deua
 sit et super altare rem posuisset. rursus
 de altare longius est predictus. **C**euas
 autem super altare uicini tunc posuit et adh
 icio longius est predictus. **C**onstantibus
 omnibus ad tam grande spectaculum ecce pu
 er sanus et incolumis aduenit prin
 cyphum suus gestans in manibus. **N**ar
 tauit quod coram omnibus quod quoniam in mari cec
 dit. statim uero nicholaus affert et eum
 illicum stravit. **S**ic pro eius letis
 effectus uicini cyphum beato nicholao
 obtulit. **Q**uidam uir diues mitis
 hi nicholai filium hunc quem a deo da
 tum uocauit. **H**ic quod sancto dei capel
 lam in domo sua construxit. **O**mnino
 festum eius sollempniter celebrabat. **E**
 rat autem laus ille factus iuxta tamen aga
 renor. **E**t deo datus quod quadam uice
 ab agarenis captus et in futurum

regis eoz deputatur. **S**equitur ano
dium festum sci nycolai pr eius deuo
te celebrat et puer q phum piosu
tenes regi assistet recolit sua captio
ne penam dolore et gaudiu q in do
mo sua eadie fiebat ceptre q altius
suspense. Quoz suspensioz causa
dum ut minus excorsit. At rre.

Quicq tuus nycolaus ager
tu hic noxiu manebis. **E**t lu
vuo fco uehenti ueto tota q domu co
cuaere puer cum q phu inptus a
te fores ecce tu pntes agebant tolle
nia collocatur et magnu gaudiu
omibz gnatur. **D**ecimologia

Lucia dicitur a luce lux nois
enim hē puchitudo in asp
tione q ut dicit ambrosius. lucis
natura h est ut omis eius in aspec
tu gra sic diffiniam in aliq in qna
tione qua p quecūq; imunda diffu
sa non coquinat. Rectu meri sum
si curuare longissima linea ptrahit
sine morosa dilatare. **P**er hoc osten
ditur q beata lucia hnt decore ugi
matis si aliq corruptice diffusio
nem caritatis sine aliq imudo amo
re rectum mcessu inuicis in deū
si aliq obliqitate longissima linea
omne opationis sine negligēte tar
ditate. **N**el di lucia quasi lucis vi

Lucia **Desca lucia uigine.** a
uirgo hntu lana nobil ge
nerē audiens fama scē agathe per
totam hntā diuulgari sepulchru
eius adit cū matre sua euthicia a
nis inu. inuabile fluxu sanguis pa
ciente. **I**ntē ipa igitur mistaz sol
lepna contigit ut illud euēgetu

legetur in quo dnm militem ab hac
passice sanasse narrat. **T**unc lucia
matri dicit. **S**i credis hns q legunt
crede agatham illum semp hie pre
sentem p cui noime sustinuit passi
onē. Si ergo eius sepulchz credens
contigis. p fca continuo sanitate ga
udebis. **A**gitur recedētibz cūctis et
matre et filia in pta sepulchz in o
mnice existenti bz lucia sopnis acci
puit uaditq; agatham in medio ange
loz gēnis ornata stante et dicente
sibi. **S**oror mea lucia uigo deo de
uota quid a me petis qd ipa potis p
estare continuo matri tne. **A**gnice
ce p fidem tuā sanata est. **E**ngulas
autē lucia mat dicit. **M**at mea et
te sanata es. p ipam ergo te de pcor
q suis orōibz te sanatur ne in decore
noimes sponsum. h quicq; in data
es p dote paupibz elargire. **C**ui
mat. **L**ege pns olos meos et qic
q uolueris. de facultatibz factio. **A**d
quā lucia. **Q**uod moeres das de
o das q si te tū nō potes. da q dnm
uius et mcedem habebis. **C**um g
redissent sic cotidie distractio uerū
ce datur. i nocitatibz paupz. **I**ntē
a dnm pāmouū distribuitur ad
sponi noticiā puenit. **R**equirit
sponfus a nutrice de hns. **R**ndit illa
caute q utiliore possessiōem spōsa sua
iuenuit q suo uolebat noime copare
et ideo uidebat aliquā distrialy. **E**re
didit stultus carnale conitū et cep
aucto. ce uenditū. **V**enditū au
tē omibz et paupibz erogatis spon
trahit eam coram paschasio consula
ri dicens eam. xpianam ce et contra

legetur in quo dnm militem ab hac
passice sanasse narrat. **T**unc lucia
matri dicit. **S**i credis hns q legunt
crede agatham illum semp hie pre
sentem p cui noime sustinuit passi
onē. Si ergo eius sepulchz credens
contigis. p fca continuo sanitate ga
udebis. **A**gitur recedētibz cūctis et
matre et filia in pta sepulchz in o
mnice existenti bz lucia sopnis acci
puit uaditq; agatham in medio ange
loz gēnis ornata stante et dicente
sibi. **S**oror mea lucia uigo deo de
uota quid a me petis qd ipa potis p
estare continuo matri tne. **A**gnice
ce p fidem tuā sanata est. **E**ngulas
autē lucia mat dicit. **M**at mea et
te sanata es. p ipam ergo te de pcor
q suis orōibz te sanatur ne in decore
noimes sponsum. h quicq; in data
es p dote paupibz elargire. **C**ui
mat. **L**ege pns olos meos et qic
q uolueris. de facultatibz factio. **A**d
quā lucia. **Q**uod moeres das de
o das q si te tū nō potes. da q dnm
uius et mcedem habebis. **C**um g
redissent sic cotidie distractio uerū
ce datur. i nocitatibz paupz. **I**ntē
a dnm pāmouū distribuitur ad
sponi noticiā puenit. **R**equirit
sponfus a nutrice de hns. **R**ndit illa
caute q utiliore possessiōem spōsa sua
iuenuit q suo uolebat noime copare
et ideo uidebat aliquā distrialy. **E**re
didit stultus carnale conitū et cep
aucto. ce uenditū. **V**enditū au
tē omibz et paupibz erogatis spon
trahit eam coram paschasio consula
ri dicens eam. xpianam ce et contra

leges age angustoy. **I**nuitate
 eam paschasio ad sacrificia y coloru
 respondit. **S**acrificiu deo placet et
 visitare paupes. et eis i necessitatibz
 sbuenire. **E**t qz iam amplu non
 hro q offeram. me ipam sibi tribuo
 offerenda. **C**ui paschasius. **I**sta
 tibi simili stulto sano narra
 re potis. in aut qui pncipi dearea
 custodia: ista frustra pscris. **A**d
 que lucia. **T**u pncipi tuoz de
 area custodis: et ego dei mel lege
 custodia. **E**n pncipes times: et
 ego dei tmeo. **T**u illos offendere
 non vis. et ego deum offendere caue
 o. **T**u illis placere desideras: et ego
 ut xpo placam occupisco. **T**u
 ergo fac q tibi utile ee cogitas: et
 ego faciam qd michi utile ee pfer
 vero. **C**ui paschasius. **P**atrimoni
 um tuu cum corruptoribz expedit
 ti. et id qm metrix loqueris. **C**ui lu
 cia. **P**atrimoni meu in tuto
 loco constituitur: corruptores autem
 mitis et corpus nung. **S**uui. **R**endit
 paschasius. **Q**ui se corruptore
 mitis et corpus: **L**ucia dicit. **C**orr
 uptores mentis uos estis q sua
 detis ut anime suu desant catore
Corruptores uo sunt corpus qui
 tpaalem delectatione pponit epi
 lis sempiternis. **P**aschasius dixit
Cessabunt uia: cu puentu fuit
 ad uera. **C**ui lucia dixit. **V**erba
 dei cessare n possunt. **C**ui paschali
Tu g ds es. **L**ucia respondit. **A**n
 alla dei sum. qui dicit. **C**um steteri
 tis an reges et plices. et no n uos
 estis. **P**aschasius dicit. **I**n te g

he scs est. **C**ui lucia. **Q**ui caste
 uiuit: templum hie fa sunt. **C**ui p
 paschasius. **E**go faciam te diu
 ad lupanar ut ibi uoluntatem acci
 pias et spm scm xbas. **C**ui lucia.
Non iniquatur cor: nisi de con
 sensu nitis. **N**am si me uita uo
 lant fecis castitas th duplicabz ad
 coronam. **N**unc aut uoluntate mea ad
 consensu potis pccare. **E**cce cor
 meum ad omne suppliciu est paratu
 qd moraris. **I**ncipe fili dyaboli desi
 dera tuar penar exere. **T**uc pas
 chasius lenones ueire fecit dicens.
Inuitate ad eam omne p m
 et tam diu illudat con mortua nu
 cietur. **N**olentes aut eam there
 tanto pondere scs eam fixit: ut oim
 ipam moue nequiret. **F**ecitq pas
 chasius mille uiros accede et man
 eius et pedes ligare s: eam nullaten
 prant moue. **E**inc et cu uiris mille
 t. **P**aria boum adhibuit: s: ita uirgo
 dnu immobil: pmanfit. **N**ocatis a
 magis ut suis incatatioibz mouer
 oim moui n potuit. **E**inc dicit pas
 chasius. **Q**ue se ista maleficia q
 una puella a mille uiris n mouet.
Lucia dicit. **N**on sunt ista maleficia
 s: bnficia xpi. **P**orro si adhuc decem
 milia adhibuis: eq ut pus immo
 bilem me uidebis. **P**utans uero pas
 chasius scdm quorundam figuru
 q loco fugaretur maleficia. iussit ea
 loco pfundi. **C**umqz sic moui
 poss: angustriatus nimis iussit e
 copiosum igne circa eam accendi:
 pccemqz refinam et sciens oleum sup
 eam fundi. **D**icitq lucia. **I**nducias

ipsum in iherosolima ut credentibus
 timore auferat passionis: et non cre-
 dentibus: uocet iherosolima ultionis. **V**iden-
 tes autem amici paschali cum ang-
 uari gutture eius gladium in uise-
 runc que nequiter leglam amittes.
 dicit: **L**um. ut uob pacem ecce reddi-
 tam matris in hodie mortuo
 et regno suo dyabolo expulso.

Esicut ciuitati cathanensi so-
 tor mea agatha data est preter sic
 et ego ciuitati syracusane concessa
 sum inuenit. **D**um hec uigo
 loquitur: ecce ministri romanorum ue-
 nunt paschaliu apud hunc uinc-
 tum ad cesarem ducunt audierat
 enim cesar quod inuisam puicam fue-
 rat deperditus. **V**eniens gromā
 et lenatu accusatus per et conuic-
 tus capitali sententia est punitus.

Virgo uolucra de loco in quo p-
 cussa est non est mota nec spm tra-
 didit quoad usque sacerdotes uenerunt
 et corpus dñi ei traderet et omnes
 astantes am dño respondunt. **I**n
 eodem aut loco est sepulta et eccā fab-
 cata. **P**assa est autē tēpe constan-
 tini et matam circa annos dñi
 trecentos decem. **De ethimologia**

Thomas interpretatur **nois.**
Abissus l' gemini. q' et grece
 didimus dicitur. **D**i thomas atho-
 mas q' est diuisio sui sacro. **D**i g' ab-
 sissus: eo q' p'funditate diuinitatis pe-
 netrare meruit. qm ad sui interrogatio-
 nem ipse sibi respondit. **E**go sui via
 et uita et uita. **D**icitur geminus
 eo q' resurrectionem xpi quasi gemi-
 nate et in dupli qm alij cognouit

Nam illi cognouit uidebo. iste
 si uidebo et palpando. **D**iuisio a
 sui sectio dicitur q' mentem suam ab amo-
 re mundi diuisit. **V**l' q' ab alijs in
 fide resurrectionis diuisus et sectus
 fuit. **V**l' dicitur thomas q' totus means
 iherosolima amore et contemplatione. **V**l' th-
 omas dicitur a thros qd est dicitur et mis. **V**nde
 thomas q' dicitur meus. et ipse illud q'
 dicitur cum iustificatus credidit deus
 mis et dicitur mis. **Desco thom aplo.**

Thomas aplos cum esset apud cesā-
 ream. apparuit ei dñs dicens.
Rex iherosolima gundo forus misit p'ro-
 tum abanem q'rere hojem architec-
 toria arte eruditū. **N**em g' et mit-
 tā te ad eum. **C**ui thomas. **D**ñe
 quous mitte me p'et ad indos.
Cui dñs. **V**ade scire q' ex custo-
 tu. **C**umq' indos conueris: ad me
 cū palma mēturū uenies. **C**ui thom-
 ad. **D**ñs mis es et ego siuis tuus.
 fiat uolūtas tua. **C**umq' p'uitus p-
 for ambularet: ait ei dñs. **Q**uid
 compare uis iuueis. **C**ui ille. **D**o-
 minus mis misit me ut adducam
 suos i arte architectoria eruditos.
 ut romano ope sibi palatū cōstru-
 atur. **T**unc dñs tradidit ei thomā
 assens eum p'rimū in tali arte pe-
 ritum. **I**ta uidentes autē ad quōdā
 ciuitate uenerunt in q' ter filio suo
 nuptias celebrabat. **H**ic cum p'ro-
 m' an fecisset ut omis nuptis itēnt
 alias regem offenderent. contigit
 illuc abanem et aplm mēturū. **P**u-
 ella autē hebreā fistulam i manu
 gens unūquēq' laude alij cōm-
 tabat. **V**idensq' aplm intelle

hinc ei ta q' indicauit in ip-
 amore di fuisse. et qd d' p'fer-
 illo. te uia ap' q' e' dñi dñi
 ge n' a'io i'p'e' f'udū u'f'is
 di affim. p'ca odū. i'ndi f'astidū.

apertius est in furore in
diligentia tibi detur: et
in furore plaga reddat

erat hunc esse hebreum eo quod non man-
ducaret sed oculos ad celum fixos
habet. Cumque puella coram eo hebreice
caneret dicens: unus est deus hebreorum
qui creavit omnia et fundavit ma-
ria. Apertus ipsam hanc eadem uerba rep-
te sacagebat. **V**idens autem per-
cerna quod non manducaret neque bibe-
ret sed oculos ad celum fixos habere
apertus dei in maxilla percussit. **C**um a-
postolus. **N**on hinc lingua con-
manit que me percussit hinc a canibus
assatur. **H**ic ergo ad lauriedam as-
satur et leo ipsum occidit sanguinem
ei et bibulacantibus autem canibus eius
corpore in unguis canis manum ei dextra
in mediu conuulsi apportant. **Q**uo
uiso omnis turba obstupuit et puel-
la eius uerba refertis preta fistula ad
pedes apertus se prece. **I**n uisumodi a-
ulicem fiam rephat aug. in libro
cont. fausse. et aliter a pseudo h. fuit
se insertum. **V**n et legenda h. quo
ad plia suspra hatur. **P**ost. **S**i di-
ci q. h. si animo h. p. ad. h. in predi-
cendi dem h. **T**unc apertus ad p. cacio-
ne regis sponsum et sponsa b. h. d. t.
Da in fens d. ne adolescentibus h. q.
b. h. d. t. e. m. e. d. t. e. r. e. z. i. e. o. z. m. i. t. i. b. u. s.
semia seme uite. **A**lterum ap-
tolo autem in manu iuuenis est rept-
plenus dactylis palme ramus.
Comeditibus uo sponso et sponsa
de fructu eius amto otdormuit et
sopnu simile amto ciunt. **V**i-
delatur etenim eis quod rex gematus
eos amplectetur et dicit. **A**pertus
mis b. h. d. t. e. uos ut eme uite p. t. i.
pes stis. **E**ugilantibus autem et mu-

tuo sibi sopna reuelantibus. apertus ad
eos in g. d. u. r. dicens eis. **R**ex meus
modo uob appuit et me clausis ianu-
is huc adduxit ut sup uos b. h. d. t. o.
mea fructificet. h. e. t. s. c. a. r. n. i. s. i. c. e. g. t. a.
te que est oim regina uitutu et fruct-
salutis p. t. e. u. e. **V**irginitas foroz
est anglor. possessio oim bonoz. victo-
ria libidinu. fidei trophiu. et pugna
demonu et einoz. securitas gaudioz.
De libidine autem corruptio gignit.
De corruptice pollutio nascitur. de
pollutice uatus orit. **D**e uatu cofu-
sio gnatur. **H**ec illo referente duo an-
geli appuerit dices eis. **N**os sumus
angeli uob ad custodia deputati q.
si apertus b. h. d. t. i. u. i. t. i. s. m. o. n. i. t. a. o. f. f. e. n. s.
deo oia uota uita. **E**os ergo apertus bap-
tauit et de fide diligenter edocuit.
Post multu uo tempus. **S**ponta
nomine pelagia sac uelamine cose-
cta. **M**irryu patit et sponsus nome-
dionisus illi ciuitati i epim cordiat.
Post h. autem apertus et abames ad iuge-
indie p. n. e. r. i. t. **D**esignato u. ab
apertus mirabili palatio et copioso the-
sauru accepto rex in aliam puicia
p. f. i. c. i. t. e. t. e. t. a. p. t. u. s. u. n. i. u. s. i. t. h. e. s. a. u. r. u. m.
paupibus elargitur. **P**totu autem
bienniu quo affuit rex apertus p. d. i. c. a.
tioni instruit et mirabile p. l. i. n. a. d.
fidem comittit. **R**ediens autem rex et q.
thomas fecerat discip. ipm cum alame
i. s. i. m. a. t. e. r. r. u. s. i. t. c. a. r. n. i. s. u. t. p. o. s. t. m. o. d. u. i.
uos excoziatos ultricibus daret fla-
mus. **I**ntea gad frat regis moritur
et ei sepulchru cum ambuice nimia
p. p. a. t. u. r. **Q**uarta autem die qui mortu-
fuerat resurrex et stupetis omnibus

amictis qz fugiētibz dicit frī suo. **H**ic
 homo fiat que excoiare et mēdere
 disponebas amictis dei est: omnes
 angeli famulatur ei qz me i paradisi
 ducentes qdam in ostenderūt pa
 latū et auro z argento z lapidibz
 p̄iosis mirabilr factatū. Et cū er
 pulchritudine admiraret: dixime
 in. **H**oc ē palatū qz frī tuo dom
 as extruxit. Cumqz dicem utinā
 ianitor eius em: dixime in. **H**ic
 tūris illo se fecē indignū. Si uis in
 illo manē: rogabimus dnm ut te
 suscitare dignet: ut illud a frē tuo p̄
 sis emē reddens ei pecuniā qz se esti
 mat p̄didisse. Et hīc dicens: occurr
 te ad carcerē frī suo postulas indru
 geri: abiectisqz uiculis rogatē ap
 stolū cepit ut uestē acciperet p̄iosam
 Cui apls. **I**gnoras qz michel cēna
 le michi tremim gestuit: qui cepit
 hīc in celestibz potestate. Egredien
 a apud de carē rex occit et obnoluit
 eius pedibz ueniā postulabat. Tūc
 apls ait: Multū uob p̄stunt d̄s ut
 secreta sua uob ostendēt. **C**redite i
 xpm z baptiz: autem ut etnī p̄cipēs
 reḡ suis. **D**ixit fiat reḡs. **V**idi
 palatū qz frī meo fecisti et illud cō
 pare merui. **H**oc in p̄tate fiat
 tui ē. **C**ui rex. **I**llud erit meum.
 et apls tibi fabricet altm. **Q**uod
 si forte nequit in et tibi h̄ unū con
 mune erit. **R**espondit apls. Innu
 merabilia sunt palatia i celo ab mi
 to sc̄i p̄pata qz fidei p̄io z elemosinis
 cōpantur. **D**umtē autē usqz ad illa
 uos antecede possūt: sc̄i uo oīno n̄
 possunt. **P**ost unū autē mēse

fecit apls hoi illi p̄uacē aggarī. **Q**uō
 cōgregatis: debiles z infirmos seor
 sum stare iussit: z fr̄ eos orauit. Cūqz
 qui docti fuerant respondisset amē.
Chyriscatio de celo ueniēs tam ap
 tolym qz actōs fere p̄ h̄zā d̄m̄d̄iā
 sic p̄stuit ut omis se putaret ittu f
 fulguris uisū. **E**rigēs autē se apls.
 dixit. **S**urgite qz d̄s n̄s sicut fulg
 uenit: uosqz sanauit. **E**rgredēs a
 omis sanū deum z aplm glificauerūt.
Tūc apls cepit eos docē: z duodecim
 gradus itutū assigite. **P**rimus
 est: ut in deū credēt qui est unus i es
 sentia z trinus in p̄s. **D**editqz eis
 t̄pler exemplū sensibile qz modo sunt
 i una eētia tres p̄sone. **P**rimū ē
 qz una ē in hōie sapia z de illa ima
 p̄dit iūtilis. **M**emoria z ingenū.
San ingenū ē ingē: ut qz didicit
 inuenias. **M**emoria: ut n̄ obliuiscaris
 qz didicis. **I**ūtilis: ut intelligas que
 ostendi possūt: ut doceri. **S**ecūm est
 qz i una uinea tria sūt: s̄ lignū
 foliū z fructus z h̄ omia tria sunt
 et una uinea sunt. **T**ertium ē qz ca
 put unū c̄tuor sensibz constat. **I**n
 no. n. capite sunt uisus. auditus. o
 oluatus z gustus. et h̄ p̄sū sūt et unū
 caput sūt. **S**ecūm gradus ē ut bap
 tismū suscipere. **T**ertius ut se a for
 nicatōe continerent. **Q**uartus ut
 se ab auaricia tēparent. **Q**uintus
 ut gulam restingerēt. **S**extus ut
 p̄niam tenēnt. **S**eptimus ut ih̄i
 p̄seuarent. **O**ctauus ut hospita
 litatē amarent. **N**onus ut uolu
 tatem dei in faciendis cōtērent: et ea
 ope cōplerent. **D**ecimus ē ut eam

quod dicitur
naturum.

florē

Cui apls

fl.

in no faciendis q̄rēt̄ ea uita uent
Vndecim us vt caritate amicos &
 inicas ipenderent. **D**uodecimi vt
 i custodiendis hys vigilem curam
 hēnt. **P**ost predicatiōem uo bap
 tezati sunt vndecim milia uirōz
 exceptis puulis & mulieribz. **P**ost
 h̄ autē in sc̄torem indiam abijt i
 qua innumis miraculōz insignis
 choruscant. S̄m̄t̄icem & amicam
 mygdonie uxoris carthi cognati re
 gis ap̄s illuminauit. **D**ixitqz
 mygdonia ad s̄m̄t̄icē. **P**utas
 si potero eū uidē. **E**nt̄̄ mygdoni
 a de consilio eius h̄itum mutari
 et mē p̄p̄tes milites ubi ap̄s p̄di
 cabat aduenit. **A**p̄s autē cep̄t
 de uice huius miseria predicare dices
 qm̄ uita h̄ est uita mis̄a. casibz sub
 iecta & adeo fugitiua ut cū teneri
 creditur: effugiat latefca. **D**em̄de
 cep̄t q̄tuor ratiōibz exhortari ut
 ūbum dei libent̄ audirent ip̄m ue
 rbum dei q̄tuor rerū genibz cōp̄ā
 do. **S**. **C**olurio. ex eo q̄ oculū nr̄i inte
 llos illuminat. **P**otioz. ex eo q̄ nr̄m affe
 ctū ab om̄i carnali amore purgat
 & mūdāt. **E**mpla. s̄m̄t̄icē ex eo q̄ pec
 catorū nr̄oz uulna sanat. **E**ly. ex
 eo q̄ nos celestiu amorē delcāt. **E**t
 sic inq̄t h̄ egrotō n̄ ualeō nisi caī
 se recipiat. sic nec animel̄ aguetū ū
 bum dei p̄dest. **P**redicāte q̄ ap̄lo myg
 donia credidit & deiceps utri thp̄m
 abhorrūt. **T**unc carthius a rege i
 p̄fuit & ap̄m i carere posuit ad q̄
 ueniens mygdonia rogauit ut sibi
 iḡsct̄ q̄ p̄ eam i carere missus e
 st. **Q**uā ille benigno cōsolans h̄c

omnia se libent̄ pati asseruit. **C**arthi
 autē regē rogauit ut regnā sorore
 sue ip̄oris ad ip̄m mitteret si forte
 eā reuocare poss̄. **Q**uā illa regina cōi
 titur ab ea quā uolebat p̄tē uis̄
 qz tot miraculis q̄ ap̄s faciebat dix̄
 q̄aledā sunt a deo q̄ si credūt hys o
 p̄ibz. **T**ūc ap̄s om̄s q̄ aderāt de tribz
 breuit̄ instruit. **S** vt eam diligēt
 sacerdotes honoret̄ & assidue ad au
 diendū ūbum dei conueniret. **R**eu
 tente autē regina dix̄ ei r̄cep̄t qd̄ tā
 diu morata es. **Q**ue respondit. **P**u
 tabam̄ mygdoniā stultā & s̄ sapie
 tissima ē. **E**t me ad ap̄m deducēs uā
 uitatis me cōfite fecit & nimis stul
 ti sunt q̄ in ip̄m n̄ credūt. **N**oluitqz
 regina regi semiceps copulari. **S**tu
 p̄tes autē rex dix̄ cōf̄to suo. **D**ū mā
 uxore recuperare uellem. in eam p̄didi
 et p̄ior michi mea essā est q̄ tua tibi.
Tunc rex iussit ap̄m ligatis manibz
 ad se adduci. **S**cripsit ei ut ad suos ui
 ros coniuges reuocaret. **A**p̄s autē
 triplici exemplo ei ostendit q̄ q̄ diu
 i errore p̄sisterent h̄ face nō dederent.
 videlz exemplo regis. **E**xemplo turris
Exemplo fontis. **V**nde dix̄. **E**n cū sis rex
 n̄ uis h̄c cōsignata s̄uicia s̄ mundos
 suos p̄t̄ & ancillas. q̄nto magis e
 dere debes deū amare castissima et
 munda s̄uicia. **Q**uid q̄ culpor si
 deum amare p̄dico i suis suis. qd̄ di
 ligis & iuis. **F**alcani turri i carl
 sam et dicit michi ut ego q̄ fabrica
 ui eam destrua. **F**odit̄im̄ p̄fundam
 et duxi fontē de abyssō et dicit in ut
 obstruam illum. **T**unc uatus rex
 iussit affri atuentes laminas sic

no.

no.

no.

as et aplm stare nudis pedibz super
 eas. **P**roptm aut nutu dei fons eru
 pit z eas extitit. Tunc rex consilio co
 gnati sui cu in fornace ardente mi
 sit. qm in sic refrigata e ut die alta sa
 nus interierit et ille sus. **D**ixitqz
 carisus regi. **F**ac illu offer deo so
 lu ut fides tua inuirtat q ab his
 emulicet. **C**umqz ad hoc uiget
 dit regi. **P**restantior tu qua factu
 ma tuacer quom tu um deu negliget
 er pntura colis. **T**u putas q siue d
 carisus. ds meus in nascet postqz
 adorauo dm tuu. magis aut in se
 tur deo tuo euqz commueet. **A**doro
 geum. **S**i g me adozate dm tuu ds
 meus n euerit illi. sacrificabo illi. si
 aut sic tu credes deo meo. **S**u ter
Ad hoc mecu de pari loqris. **P**re
 cepit g apls lebraice demoni qui
 eo erat ut q cito cora ydolo genua
 flectet statim ydolu commueret.
Flectens g apls genua dixit ecce
 adoro s n ydolum. ecce adoro s n me
 tallum. ecce adoro s n simulacru. **A**do
 ro aut dm in eu ihm xpm. in cuius
 noime pxipto tibi demo qui teo latm
 ut simulacru istud commuas. **S**ta
 timqz quasi ceta liqz factm e. **A**lic omis
 sacerdotis iungnu decessit. **P**ontifex a
 tēpli elictans glad uū aplm tū fuerit
 raue dicens. **E**go u iudicabo iurias
 demet. **R**ex aut z carisus au fugie
 rit uidentes qz ppls uellet aplm ym
 dicare et pntificem yuu mēde. **X**pi
 am aut corp apli tulerūt z honorifi
 ce sepelierūt. **P**ost loqum tempus
 circa annos domini ducceto trigita
 corpus apli in ediffa ciuitate suam

inflatum e alexandro ipatore ad
 hircor. pzo h hancere. **N**ulla autē
 ciuitate nlls hircus nullus iude
 nlls paganus pot uue si tyrann
 aliqz ibi nocē. **P**ostqz ab agarns
 rex illius ciuitatis eplam manu
 saluatonis scptam accye meruit.
Nam si qn gens aliq cont ciuitate
 illam insurrexerit infans baptiz at
 sup porta stans eplam illa legit z
 ea die tam saluatoris scptis qua
 apli thome in tns hostes au fugiūt
 aut pacant. **S**idornus mlib de vi
 ta z obitu scōz. sic de isto aplō dicit
 thomas disciplo xpi ac filis salua
 tori. **A**udiedo incredulus ridendo
 fidel fuit hic ewngelium pdicaue
 parthis medis z ppls hirtamsqz
 ce brachians. **E**t in tū son etalem
 plagam et mēna gentiu penetrās
 tibi predicatōm suam usqz ad titu
 lum sine passiois p dicit. **H**ic lance
 is tūstans acubuit h y sico. **E**riso.
 quoz ait. **Q**uod dū thomas ad
 regiōem magoz. q ad xpm ad oza
 dum uenerant uenerunt eos bap
 tiz aut z fci sunt adiutores fidei
 xpiane. **D**e tempore renouati
Dico de festiuitatibz **o**ms.
 que occurrunt mē tēpus reno
 uatiōis qz incepta a moysē et pph
 et durauit usqz ad aduētum xpi
 in carne. q tēp respicit ecclā ab ad
 uētū usqz ad natiuitate dñi inclu
 siue. **S**ectur uide de festiuitatibz
 que eueniūt infra tēp qz pti conti
 netur sub tēpē reconciliatiōis. pti
 sub tēpē pgnatiōis. q tēp respic
 tat ecclā a natiuitate usqz ad septu